

Uchwała nr 1/2008
Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
z dnia 30 stycznia 2008 roku
w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego
w Poznaniu Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia

Na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166) oraz § 37 ust.1 pkt 4 Statutu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Senat uchwala co następuje:

§ 1

W Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu wprowadza się Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od początku roku akademickiego 2007/2008.

R e k t o r

prof. dr hab. Grzegorz H. Bręborowicz

Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia

Rozdział I

Cele i przedmiot Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia

§ 1

1. Od roku akademickiego 2007/2008 w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, zwanym dalej uniwersytetem, wprowadza się Uczelniany System Zapewnienia Jakości

Kształcenia, w skład którego wchodzi Uczelniany Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia i Wydziałowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia.

2. Zasadniczymi celami systemu, o którym mowa w ust. 1, jest:

- 1) stymulowanie ciągłego doskonalenia jakości kształcenia w uniwersytecie,
- 2) podniesienie rangi pracy dydaktycznej,
- 3) gromadzenie i upowszechnianie wiarygodnych informacji na temat jakości kształcenia i poziomu wykształcenia absolwentów,
- 4) współpraca z Samorządem Studenckim w zakresie oceny jakości kształcenia.

§ 2

W ramach Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia ocenie podlegają:

- 1) program kształcenia,
- 2) realizacja procesu kształcenia,
- 3) warunki realizacji procesu kształcenia,
- 4) wyniki kształcenia.

Rozdział II

Struktura Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia

§ 3

Uczelniany Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia składa się z 7-9 członków, w tym:

- 1) Przewodniczącego, powołanego przez Rektora spośród profesorów i doktorów habilitowanych,
- 2) Członków - nauczycieli akademickich, profesorów i doktorów habilitowanych oraz jednego przedstawiciela samorządu studenckiego, powołanych przez Rektora.

§ 4

1. Wydziałowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia składają się z 10-14 członków, w tym:

- 1) Przewodniczącego, powołanego przez Rektora spośród profesorów i doktorów habilitowanych,
- 2) Sekretarza, powołanego spośród pozostałych nauczycieli akademickich,
- 3) Członków - nauczycieli akademickich reprezentujących wszystkie kierunki studiów prowadzonych na wydziale, powołanych spośród profesorów, doktorów

habilitowanych oraz pozostałych nauczycieli akademickich., a także jednego przedstawiciela samorządu studenckiego, powołanych przez Rektora.

2. Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia sprawdza zgodność Standardów kształcenia z realizowanym programem studiów, przygotowuje i przeprowadza badania ankietowe, opracowuje i analizuje ich wyniki oraz sporządza raporty z tych badań i przekazuje Prorektorowi ds. Studenckich, Dziekanom lub Kierownikom jednostek międzywydziałowych oraz Kierownikowi Pracowni Oceny Jakości Kształcenia. Wydziałowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia przeprowadzają badania ankietowe według jednolitego trybu ustalonego przez Prorektora ds. Studenckich. Członków Zespołów Wydziałowych obowiązuje tajemnica służbowa w zakresie prowadzonych czynności.
3. Przewodniczący Wydziałowych Zespołów Zapewnienia Jakości Kształcenia przekazują wyniki badań ankietowych kierownikom samodzielnych jednostek naukowo-dydaktycznych, którzy następnie udostępniają je kierownikom przedmiotów i pozostałym prowadzącym zajęcia dydaktyczne.

§ 5

Ogólny nadzór nad Uczelnianym Zespołem Zapewnienia Jakości Kształcenia sprawuje Prorektor ds. Studenckich, a nad Wydziałowymi Zespołami Zapewnienia Jakości Kształcenia - Dziekani.

§ 6

Uczelniany Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia nadzoruje prace Wydziałowych Zespołów Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Rozdział III

Instrumenty Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia

§ 7

Realizacji zadań Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w uniwersytecie służą:

- 1) formalna dokumentacja procesu dydaktycznego,
- 2) ankietyzacja studentów,
- 3) hospitacje zajęć dydaktycznych.

§ 8

1. Formalną dokumentację procesu dydaktycznego, o której mowa w § 7 pkt 1, stanowią:
  - 1) misja jednostki,
  - 2) kwalifikacje absolwenta,
  - 3) plan studiów i program nauczania,
  - 4) programy wykładów i zajęć z poszczególnych przedmiotów (sylabusy),
  - 5) spis wykładów i innych zajęć,
  - 6) system punktów zaliczeniowych,
  - 7) określenie wymagań egzaminacyjnych (forma egzaminu oraz zakres wymagań egzaminacyjnych),
  - 8) zakres wymagań formalnych stawianych pracom dyplomowym (strona tytułowa, bibliografia, etc.),
  - 9) obsada kadrowa.

2. Misja jednostki, formułowana autonomicznie, powinna mieścić się w misji uniwersytetu jako całości i powinna stanowić jej konkretyzację.
3. Kwalifikacje absolwenta powinny uwzględniać zapisy zawarte w odrębnych przepisach oraz potrzeby i perspektywy rozwoju życia społecznego (ekonomiczne, kulturalne, etc.).
4. Plan studiów i program nauczania powinien być zgodny ze Standardami kształcenia oraz wytycznymi Senatu wydanymi na podstawie odrębnych przepisów.
5. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, jest opracowywana, gromadzona i aktualizowana na bieżąco przez wydział.
6. Dokumenty, o których mowa ust. 1 pkt 3-8, aktualizowane w miarę potrzeb, są ogłaszane w formie dostępnej dla całej społeczności akademickiej poszczególnych wydziałów przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego.
7. Za realizację obowiązków, o których mowa w ust 5 i 6, odpowiada dziekan.

§ 9

1. System oceny i zapewnienia wysokiej jakości kształcenia obejmuje wszystkie kierunki studiów, poziomy (licencjacki, magisterski) i sposoby realizacji studiów (stacjonarne, niestacjonarne).
2. Zadania Systemu:
  - 1) stałe i systematyczne monitorowanie realizacji i poziomu nauczania wszystkich przedmiotów,
  - 2) doskonalenie planów i programów studiów, m.in. poprzez aktualizowanie nauczanych treści i ich synchronizowanie w obrębie poszczególnych grup przedmiotów,
  - 3) inspiracja wszystkich stron – uczestników procesu dydaktycznego - do dbałości o wysokie standardy kształcenia,
  - 4) rozwijanie i utrwalanie poczucia współodpowiedzialności nauczycieli akademickich, pracowników naukowo-technicznych oraz studentów za jakość i poziom zajęć dydaktycznych,
  - 5) kształtowanie partnerskiej współpracy studentów, nauczycieli akademickich i pracowników naukowo-technicznych,
  - 6) spełnianie zaleceń wynikających z wprowadzenia procesu bolońskiego.

§ 10

Ocena jakości kształcenia, wnioski i zalecenia formułowane będą w odniesieniu do poszczególnych kierunków studiów, na trzech poziomach:

- 1) Poziom pierwszy – badania ankietowe studentów obejmujące zajęcia dydaktyczne, raporty kierowników odpowiedzialnych za realizację przedmiotów, kierowników jednostek organizacyjnych i dziekanów z przeprowadzonych hospitacji – wykłady, seminaria, zajęcia praktyczne (laboratoryjne, kliniczne).
- 2) Poziom drugi – ocena wewnętrzna kierunku studiów przygotowana przez zespół powołany przez dziekana celem opracowania raportu samooceny w związku z zaplanowaną oceną zewnętrzną np. dla Państwowej Komisji Akredytacyjnej.
- 3) Poziom trzeci – wewnętrzna ocena kierunków studiów opracowana na podstawie opinii – materiałów zawartych w raporcie samooceny oraz w spostrzeżeniach, uwagach i zaleceniach będących rezultatem prac zespołu, który przeprowadził zewnętrzną ocenę jakości kształcenia na wizytowanym kierunku studiów.

§ 11

Badania ankietowe i hospitacje zajęć dydaktycznych

- 1) Jakość kształcenia oceniana będzie z wykorzystaniem 3 rodzajów ankiet: a) *ankieta do oceny poszczególnych przedmiotów* – oddzielnie: wykłady, ćwiczenia, lektoraty (po zakończeniu zajęć dydaktycznych), b) *ankieta do oceny programu studiów* (poziom licencjacki i magisterski) oraz c) *ankieta dla absolwentów* (np. po 3-5 latach od ukończenia studiów).
- 2) Wzory ankiet, o których mowa w pkt 1) z uwzględnieniem specyfiki kierunków studiów, ustalane są przez zespół powołany przez Prorektora ds. Studenckich i podlegają zatwierdzeniu przez Senat.
- 3) Badania ankietowe poszczególnych przedmiotów (studia stacjonarne i niestacjonarne na wszystkich poziomach kształcenia) należy przeprowadzić nie rzadziej niż co 2 lata; w przypadku absolwentów każdego roku – przed odebraniem dyplomu; absolwentów ze stażem pracy (3-5 lat) nie częściej niż co 5 lat.
- 4) Hospitacje zajęć dydaktycznych przyporządkowane poszczególnym przedmiotom, szczególnie zajęcia praktyczne (ćwiczenia laboratoryjne, zajęcia kliniczne) powinny odbywać się w miarę możliwości corocznie; członkowie Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia przeprowadzają hospitację ćwiczeń oraz wykładów (seminariów); dziekan – zajęcia dydaktyczne prowadzone przez kierowników jednostek oraz jednostek międzywydziałowych.
- 5) Plan hospitacji ustala Dziekan w porozumieniu z Przewodniczącym Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Rada Wydziału zatwierdza proponowany plan hospitacji zajęć dydaktycznych.
- 6) Rezultaty hospitacji opracowane są w formie ujednoliconego raportu, jednakowego dla wszystkich kierunków, poziomów i sposobów realizacji programu studiów. Wzór raportu ustala Prorektor ds. Studenckich i zatwierdza Senat.
- 7) Wyniki badań ankietowych wykładów i ćwiczeń (zajęć praktycznych) oraz nauki języków obcych i wychowania fizycznego, opracowane wg ujednoliconego raportu ustalonego przez Prorektora ds. Studenckich, podlegają zatwierdzeniu przez Senat.
  - a) Rezultaty badań ankietowych udostępnione są przez Dziekana (lub Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia) osobom prowadzącym zajęcia dydaktyczne, kierownikom przedmiotów i ich przełożonym oraz Kierownikowi Pracowni Oceny Jakości Kształcenia.
  - b) W przypadku wątpliwości, uwag oraz krytycznych ocen dotyczących ankietowanych zajęć dydaktycznych Dziekan lub Przewodniczący Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia informuje Kierownika jednostki organizacyjnej, której sprawa dotyczy zobowiązując jednocześnie do udzielenia wyjaśnień na piśmie; w razie potrzeby Dziekan, lub Przewodniczący Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia i Kierownik jednostki organizacyjnej, mogą przeprowadzić rozmowę ze studentami.
  - c) Kierownik jednostki organizacyjnej, której ocena dotyczy w porozumieniu z Przewodniczącym Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia jest zobowiązany do poinformowania studentów o podjętych działaniach zmierzających do wyeliminowania niedociągnięć wynikających z przeprowadzonej oceny ankietowej jakości kształcenia.
- 8) Raporty z hospitacji zajęć dydaktycznych udostępnia się prowadzącym zajęcia, którzy są zobowiązani do pisemnego ustosunkowania się.
- 9) Rezultaty badań ankietowych oceny wykładów, ćwiczeń oraz hospitacji zajęć dydaktycznych powinny być w formie syntetycznej, przedstawione Radzie Wydziału.
- 10) Raporty z hospitacji zajęć dydaktycznych oraz rezultaty badań ankietowych, o których mowa w pkt 8,9 Dziekan przekazuje do Pracowni Oceny Jakości Kształcenia.

§ 12

Raporty samooceny oraz zespołu wizytującego kierunek studiów, np. PKA – powinny być przedyskutowane i przyjęte przez radę wydziału; sformułowane wnioski i zalecenia powinny być przedstawione Senatowi.

Rozdział IV **Parametry ilościowe**

§ 13

1. Uzupelnieniem opisowej oceny jakości kształcenia powinien być zestaw wskaźników liczbowych, którymi są:

- 1) stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe kierunku studiów do liczby studentów na tym kierunku,
- 2) liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku:
  - a) uczestniczących w realizacji krajowych projektów badawczych,
  - b) realizujących projekty badawcze w ramach programów międzynarodowych,
- 3) liczba studentów przypadających na wydziale na jedno stanowisko:
  - a) w bibliotece,
  - b) laboratorium,
  - c) przy komputerze;
- 4) dostęp studentów do Internetu - na wydziale,
- 5) powierzchnia sal dydaktycznych przypadająca na jednego studenta - na wydziale,
- 6) liczba obowiązkowych języków obcych - na kierunku,
- 7) łączna liczba godzin obowiązkowych języków obcych - na kierunku,
- 8) liczba studentów studiujących w trybie indywidualnego programu studiów – na kierunku,
- 9) liczba uczestników seminariów dyplomowych pozostająca pod opieką jednego nauczyciela akademickiego (maksimum, minimum, przeciętna) - na kierunku,
- 10) liczebność grup - (maksimum, minimum, przeciętna) na poszczególnych latach studiów każdego kierunku,
- 11) tygodniowa liczba godzin zajęć obowiązkowych dla studenta na poszczególnych latach studiów stacjonarnych - na kierunku,
- 12) łączna liczba godzin zajęć obowiązkowych na studiach niestacjonarnych na kierunku,
- 13) udział procentowy studentów studiujących w uczelniach zagranicznych w ramach międzynarodowych programów współpracy akademickiej w ogólnej liczbie studentów danego kierunku,
- 14) udział procentowy godzin przedmiotów do wyboru w ogólnej liczbie godzin zajęć programowych - na kierunku.

2. Dziekan, w terminie do 30 listopada każdego roku akademickiego, przekazuje do Prorektora ds. Studenckich informacje o osiągniętych przez wydział w poprzednim roku akademickim wskaźnikach, o których mowa w ust. 1. Informacje są sporządzane według stanu na 30 września.

3. Dziekan informuje radę wydziału o osiągniętych przez wydział w poprzednim roku akademickim wskaźnikach, o których mowa w ust. 1.

Rozdział V

Wykorzystanie wyników ocen

§ 14

Wyniki ocen jakości kształcenia mogą być wykorzystywane do:

- 1) stałego doskonalenia treści programowych i warunków realizacji procesu dydaktycznego,
- 2) oceny pracowników (rezultaty oceny pracowników powinny być przechowywane w teczkach osobowych, zostaną wykorzystane w ocenach okresowych),
- 3) prowadzenia polityki kadrowej,
- 4) nagradzania pracowników,
- 5) działalności marketingowej uniwersytetu.

§ 15

1. Za realizację uchwały odpowiadają dziekani wydziałów.
2. Wyniki ankietyzacji i hospitacji oraz inne informacje personalne pozostają poufne.
3. Dziekan podaje wyniki, o których mowa w ust. 2, do wiadomości zainteresowanemu nauczycielowi akademickiemu, jego przełożonemu oraz odpowiedniemu prodziekanowi i wydziałowej komisji oceniającej.

§ 16

Rady wydziałów przynajmniej raz w roku akademickim omawiają sprawy doskonalenia jakości kształcenia na zorganizowanych w tym celu posiedzeniach, wykorzystując informacje zgromadzone przez Wydziałowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia.

§ 17

Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia i doskonalenia dydaktyki wchodzi w życie z początkiem roku akademickiego 2007/2008, a poszczególne jego części będą wprowadzane etapowo.

§ 18

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i ma zastosowanie od początku roku akademickiego 2007/2008.

R e k t o r

prof. dr hab. Grzegorz H. Bręborowicz